

وضعیت اجرای قانون تسهیل در حوزه سردفتری در گفت‌وگوی «جوان» با یک سردفتر اسناد رسمی بررسی شد

این «ثبت» سردفتران جدید را پشیمان می‌کند

سردفتر اسناد رسمی: قرار باشد دوره کارآموزی ۶ ماه، ۸ ماه یا ۱۴ ماه طول بکشد

قطعاَ پذیرفته‌شدگان بسیاری چه در ابتدای کار یا در خلال برگزاری آن انصراف خواهند داد

آذرماه که برسد می‌شود یک‌سال که آزمون سردفتری براساس قانون تسهیل مجوزها بعد از بیش از چهار سال برگزار شده‌است، اما هنوز پذیرفته‌شدگان این آزمون نمی‌دانند که قرار است چه مدت دوره کارآموزی داشته‌باشند یا در کدام شهر می‌توانند دفتر خانه

بزنند. با توجه به اتفاقاتی که طی ۵۰ سال گذشته در حوزه جذب سردفتری افتاده و مسائلی که طی یک سال گذشته رخ داده‌است، ناظران بیشتر از قبل به این نتیجه رسیده‌اند که انحصارگران در حوزه سردفتری به هر شکل ممکن به دنبال ممانعت از ورود افراد جدید به این عرصه هستند و شرایط را به شکلی طراحی کرده‌اند که قبول‌شدگان خود از ادامه مسیر تأسیس دفتر خانه انصراف دهند. در گفت و گوی «جوان» با علی سبحانی، سردفتر اسناد رسمی شماره ۱۱۱ مشهد این موضوع مورد بررسی بیشتر قرار گرفته‌است.

■ ■ ■

وضعیت جذب سردفتری قبل از قانون تسهیل چگونه بود؟

قریب به ۵۰ سال است که انحصار بر دفاتر اسناد رسمی حاکم است، به شکلی که ورود و جذب مشتاقان و جوانان متخصص به سختی امکان‌پذیر بود. ریشه این انحصار گرای به افزون خواهی معدودی از سردفتران و همچنین ایجاد بازار داغ خرید و فروش امتیاز دفتر خانه‌باز می‌گرد. در گذشته مسیر ورود به حرفه سردفتری اسناد رسمی به دو شیوه بود، یکی از این مسیرها ماده ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفاتر یاران متأسفانه ۱۳۵۴ بود دومی از طریق آزمون سردفتری که متأسفانه

آزمون سراسری با معیار ظرفیت گذاری و نیناستیجی و گاه و بیگاه بر گزار می‌شد به شکلی که در طول ۱۵ سال گذشته و قبل از تصویب قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار فقط یک آزمون سراسری برگزار شد، آن هم به شکلی بود که در شهرهایی مانند تهران، مشهد، رشت و شیراز فقط دو نفر اعلام ظرفیت و پذیرش شدند.

خب جذب سردفتر بعد از قانون تسهیل چه روندی را طی کرده‌است؟

خوشبختانه به همت مجلس اقلای قانون مرتقی و ارزشمند تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار به تصویب رسید که هدف آن اشتغال آفرینی برای جوانان متخصص و شایسته و شکستن انحصار، حذف رانت و انحصار و امضای طلایی است. به همین دلایل بود که این قانون مورد تأیید، حمایت و خرسندی رهبر معظم انقلاب قرار گرفت و بارقه‌امیدی در دل جوانان جوانی کار و مشتاق به ویژه در حوزه سردفتری اسناد رسمی ایجاد کرد.

برطبق ماده ۳ قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰ «سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است هر ساله از طریق سازمان سنجش آموزش کشور نسبت به برگزاری آزمون سردفتری و دفتریاری اقدام کند. داوطلبانی که حداقل ۷۰ درصد امتیاز میانگین نمرات یک درصد حائزان بالاترین امتیاز را کسب کنند به عنوان پذیرفته شده، جهت طی مراحل قضایی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور معرفی می‌شوند.» بر همین اساس در آذرماه سال ۱۴۰۱ اولین آزمون سراسری جذب سردفتر بر اساس این قانون توسط سازمان سنجش و در راستای سند تحول قضایی به مبنای صلاحیت‌سنجی و نه نیازسنجی از میان ۵۲ هزار متقاضی برگزار شد که تعداد ۹ هزار و ۵۰ نفر به عنوان قبول‌شدگان علمی تعیین و به سازمان ثبت برای طی مراحل بعدی معرفی شدند و مراحل صلاحیت‌سنجی عمومی هم توسط مراجع ذیصلاح انجام شد.

از طرفی، ۲۴ خرداد سال جاری موادی از آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون دفتریاران و سردفتران اصلاح

جامعه

سرویس اجتماعی | ۰۶۰۸۵۲۲

ثبتي ودفاتر اسنادرسمي آشنایي دارند و همچنین میزان آشنایی و توانایی داوطلبان در بهره‌برداری از متون حقوقی تنظیم اسناد رسمی سنجیده‌شود تا برای افرادی که نیاز به کارآموزی دارند دوره کارآموزی در نظر گرفته‌شود و این کارآموزی حداقل شش و حداکثر ۱۴ ماه است. اگر

قرار باشد این دوره‌ها شش ماه، هشت ماه یا ۱۴ ماه طول بکشد، قطعاً پذیرفته‌شدگان بسیاری چه در ابتدای کار یا در خلال برگزاری این دوره‌ها انصراف خواهند داد. در نتیجه لازم است این مدت متناسب و منطقی در نظر گرفته شود تا وقت گرانمای این عزیزان هم تلف نشود.

نوع سوآلاتی که در اختیار بررسیده‌می‌شود، باید به چه شکل باشد؟

با توجه به اینکه این افراد با قبولی در آزمون سازمان سنجش از نظر علمی واجد شرایط معرفی شده‌اند، دیگر منطقی نیست درباره موضوعات علمی از آنها سؤال شود، ولی اینکه هر بررسی شود چه میزان از آنها آنی، تشکیلات اسناد رسمی و نحوه تنظیم سند آشنایی دارند امری معقول و منطقی است و البته لازمه عقلایی آن نیز این است که قبل از آزمون آموزش ببینند. کسی که می‌خواهد گواهینامه رانندگی بگیرد هم بعد از آشنایی با اصول تئوری باید مهارتی هم کسب کند و راه آن نیز این است که چندین جلسه کلاس عملی برود و بعد از اینکه این کلاس‌های عملی را گذراند، آزمون مهارت از او گرفته‌شود. حالا کسی که از دانشگاه آمده هم هیچ آشنایی با دفاتر اسناد رسمی ندارد و طبیعی است که نتیجه دلخواه را به دست نمی‌آورد و اگر کارآموزی به این شکلی که گفته شده انجام شود، موجب دلسردی افراد می‌شود و نهایتاً به انصراف داوطلب منتهی می‌شود.

اگر سازمان ثبت سیاست تقسیم عادلانه اسناد دولتی و بانک‌ها را اجرایی کند و البته اگر بانک‌های خصوصی هم با مصوبه هیئت وزیران مشمول دستورالعمل تقسیم اسناد شوند و همین‌طور سقف گذاری به درستی و مطابق با مصوبه ابلاغی آن انجام شود هم سردفتران فعلی رضایت پیدا می‌کنند و برای سردفتران جدید نیز یک آرامش خاطر و اطمینانی خواهد بود

درجه‌بندی حوزه‌های ثبتي چقدر قانونی است؟

موضوع تبصره ۱ بند ۱ اصلاح موادی از آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی درباره درجه‌بندی حوزه‌های ثبتي است که چنین مقر داشته که «سازمان پس از طی مراحل بند پ (این آیین‌نامه) متناسب با امتیاز علمی متکسبه پذیرفته‌شدگان و اعلام محل مورد تقاضای آنان نسبت به صدور ابلاغ سردفتری بر مبنای درجات حوزه‌های ثبتي استان مربوط اقدام خواهد نمود.» در اینجا باید اشاره کنم که طبق تبصره ۴ ماده ۱ قانون تسهیل، «وضع هر گونه محدودیت و مانع قانونی در مسیر صدور مجوز، که خارج از پیش روی پذیرفته‌شدگان (تسهیل) باشد، به دلایلی از قبیل اشباع بازار، محدودیت ظرفیت و حدود صنفی یا بر اساس تمداد یا فاصله جغرافیایی دارندگان یا متقاضیان آن مجوز، ممنوع است.» بر این اساس و با توجه به اینکه هدف نهایی از وضع این قانون تسهیل در اشتغالزای جوانان و حذف موانع انحصارزا بوده و طبق تبصره‌ای که گفته‌شد، هر گونه محدودیت و مانع در این مسیر خلاف قانون تسهیل بوده و سازوکار درجه‌بندی حوزه‌های ثبتي نوعی محدودیت وضعی است که باید حذف شود. به این معنی بسیاری از افراد مجبور به انتخاب مکنی غیر از شهر محل سکونت یا محل مورد علاقه خود خواهند شد و امکان دارد در نتیجه آن از سر ناچاری و به اجبار از اشتغال به حرفه سردفتری منصرف شوند، که این موضوع در مورد بانوان نمود بیشتری دارد.

با توجه به این موضوعی که فرمودید برای انتخاب درست مکان تأسیس دفتر خانه توسط متقاضی باید چه کاری انجام شود؟

اولاً کانون سردفتران و دفتریاران در آمد دفاتر اسناد رسمی را در قالب نمودار و آمار حداقل درباره یک دهه گذشته شفاف‌سازی کند تا پذیرفته‌شدگان با علم به میزان در آمد، تعداد و حجم اسناد حوزه‌های ثبتي با ریسک کمتر و اشراف بیشتری محل تأسیس دفتر خانه خود، انتخاب کنند. ثانیاً با توجه به اینکه سردفتری اسناد رسمی قانون تسهیل کسحل تلقی شده طبق مکانیزم بازار خدمات حقوقی و با لحاظ شرایط عرضه و تقاضا حق انتخاب آزادانه محل به افراد پذیرفته شده داده‌شود، در این شرایط اگر براساس بومی‌گزینی به افراد اجازه داده‌شود در محل سکونت یا نزدیک به آن مشغول به کار باشند، علاوه بر اینکه افراد راحت‌تر این مکان‌ها را انتخاب می‌کنند، مشکلات بعدی مربوط به نقل و انتقال مکان دفتر خانه که به سختی هم انجام می‌شود، به حداقل می‌رسد.

از طرف دیگر باید توجه‌داشت که وضع هر گونه محدودیت در انتخاب محل این نگرانی را ایجاد خواهد کرد که مانند سایرین قبل شاهد ظهور و رونق خرید و فروش امتیازات دفاتر اسناد رسمی توسط افراد متمول از طریق ماده ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی (مصوب ۱۳۵۴) باشیم که این هم کاملاً در تعارض با قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار است، یعنی به عنوان مثال من به عنوان یک سردفتر شاعر در شهر مشهد که در درجه بندی‌های اعلامی شهر درجه یک تعیین‌شده‌فردا که باز نشته می‌شوم به یکی از قبول‌شدگان حائز درجات پایین پیشنهاد می‌دهم، اگر می‌خواهد به مشهد بیاید، امتیاز دفتر خانه را با پرداخت مبلغی مختلفت‌مان بخرد و بعد به راحتی به جای اینکه به شهرستان دور دست برود، بتواند دفتر خانه‌اش را در شهر مشهد تأسیس کند.

خب با توجه به همین مسئله شفافیت در آمدی که فرمودید، اینکه قرار بود در آمد دفتر خانه‌ها سقف داشته باشد، چقدر اجرایی می‌شود؟

مابرای اینکه توزیع عادلانه درآمد میان دفاتر اسناد رسمی

۳ جوان

روزنامه جوان | شماره ۶۸۸۲

را داشته‌باشیم، سازوکارهایی در اختیار داریم که یکی از آنها تقسیم اسناد بانک‌ها، نهاده‌ها و ارگان‌های دولتی و شهرداری‌هاست که متأسفانه چون در این روند شفافیت وجود ندارد به درستی این کار انجام نمی‌شود و یکی از چالش‌هایی که اکنون با آن مواجه هستیم، این است که ازاده جدی برای اجرای کامل و درست تقسیم اسناد وجود ندارد. قطعاً اگر این تقسیم به شکل عادلانه انجام شود هم دفاتر فعلی از این وضعیت راضی خواهند بود و برای دفتر خانه‌های جدید هم تضمینی خواهند بود که اگر وارد این حرفه شدند، بخشی از هزینه‌های اولیه خود را از محل اسناد دولتی تأمین خواهند کرد.

همچنین در سال ۱۳۹۹ در راستای توزیع عادلانه درآمد، سقف گذاری مطرح شد، ولی متأسفانه به درستی انجام نشد؛ یعنی تبصره هفت‌بخشنامه تعرفه حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی مقرر داشت که «جهت ایجاد تعادل در فعالیبت و حق‌التحریر در یافتی دفاتر اسناد رسمی، سقف سالانه حق‌التحریر دریافتی هر دفتر خانه، معادل دو برابر میانگین درآمد دفاتر شهرستان مرکز استان مربوط در سال قبل خواهد بود.» در ابتدا قرار بود این دستورالعمل شامل همه اسناد شود، ولی متأسفانه بعد از مدتی اسناد غیرمالی که بخش قابل توجهی از درآمد اسناد تنظیمی در دفتر خانه‌ها شامل می‌شود، از این طرح مستثنی شد. الان هم برخی دفاتر که سقف درآمدشان تکمیل شده در تکاپو هستند که این سقف افزایش پیدا کند تا بتوانند نسبت به تنظیم اسناد مالی (مبلغ‌دار) در دفتر خانه خود اقدام کنند، به هر تقدیر اگر این طرح به درستی اجرا شود، درآمد به شکل عادلانه‌تر بین دفاتر تقسیم خواهد شد.

این سسقی که می‌فرمایید پر شده شاید تکاوی هزینه‌های سردفتران را نمی‌دهد که دنبال افزایش آن هستند.

نه، اتفاقاً اینها دفاتری هستند که درآمدهایی بالا دارند، البته چون شفافیتی وجود ندارد، نمی‌توان گفت دقیقاً چه میزان است، ولی اخیراً معاونت سازمان اعلام کردند که ۲ درصد از دفاتر در دفتر خانه‌ها برای ثبت انتقال اموال دهند و سازمان هم تا الان با این امر مخالفت کرده‌است. **فکر می‌کنید اگر قانون بی‌اعتباری اسناد اعلامی اموال غیر منقول به تصویب برسد، چقدر می‌تواند بر درآمد دفتر خانه‌ها تأثیر داشته‌باشد؟**

طرح الزام ثبت اسناد رسمی قطعاً یک تحول چشمگیری در حوزه دفاتر اسناد رسمی ایجاد خواهد کرد و یقیناً وقتی مردم مزایم آن را در نظر دارند، برای ثبت انتقال اموال غیرمنقول خود مراجعه‌کنند و اسناد‌عالی‌ی‌طای فرآیند قانونی مقرر، تبدیل به سند رسمی شود، یقیناً درآمد دفاتر افزایش چشمگیری خواهد داشت.

پذیرفته‌شدگان اخیر هر روز از مسئولان سازمان ثبت می‌شنوند که دفاتر فعلی خیلی مشکل دارند و هر روز یک نفر می‌خواهد استعفا دهد، مثلاً گفته می‌شود طرف به سختی خودش و دخترش دفتر خانه را می‌گرداند و مسائلی از این دست مطرح می‌شود، این اخبار چقدر درست است؟

بالاخره ما داریم یک کار حاکمیتی انجام می‌دهیم، حال اگر سازمان ثبت سیاست تقسیم عادلانه اسناد دولتی و بانک‌ها را اجرایی کند و البته اگر بانک‌های خصوصی هم با مصوبه هیئت وزیران مشمول دستورالعمل تقسیم اسناد شوند و همین‌طور سقف گذاری به درستی و مطابق با مصوبه ابلاغی آن انجام شود هم سردفتران فعلی رضایت پیدا می‌کنند و برای سردفتران جدید نیز یک آرامش خاطر و اطمینانی خواهد بود. حقیقتاً پذیرش این ادعاهای بی‌مستند که با تأسیس دفتر خانه‌های جدید، تعدادی از سردفتران ورشکست می‌شوند هم، تا زمانی که شفافیت نباشد و آمار داده‌نشود، اسان نیست، البته اعتقاد من این است با توجه به اینکه قرار است افراد جدیدی به صفا ملحق شوند، شایسته است کانون سردفتران صادقانه آمار رسمی سکونت یا نزدیک به آن مشغول به کار باشند، علاوه بر اینکه افراد راحت‌تر این مکان‌ها را انتخاب می‌کنند، مشکلات بعدی مربوط به نقل و انتقال مکان دفتر خانه که به سختی هم انجام می‌شود، به حداقل می‌رسد.

از طرف دیگر باید توجه‌داشت که وضع هر گونه محدودیت در انتخاب محل این نگرانی را ایجاد خواهد کرد که مانند سایرین قبل شاهد ظهور و رونق خرید و فروش امتیازات دفاتر اسناد رسمی توسط افراد متمول از طریق ماده ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی (مصوب ۱۳۵۴) باشیم که این هم کاملاً در تعارض با قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار است، یعنی به عنوان مثال من به عنوان یک سردفتر شاعر در شهر مشهد که در درجه بندی‌های اعلامی شهر درجه یک تعیین‌شده‌فردا که باز نشته می‌شوم به یکی از قبول‌شدگان حائز درجات پایین پیشنهاد می‌دهم، اگر می‌خواهد به مشهد بیاید، امتیاز دفتر خانه را با پرداخت مبلغی مختلفت‌مان بخرد و بعد به راحتی به جای اینکه به شهرستان دور دست برود، بتواند دفتر خانه‌اش را در شهر مشهد تأسیس کند.

خب با توجه به همین مسئله شفافیت در آمدی که فرمودید، اینکه قرار بود در آمد دفتر خانه‌ها سقف داشته باشد، چقدر اجرایی می‌شود؟

مابرای اینکه توزیع عادلانه درآمد میان دفاتر اسناد رسمی

امنیت اجتماعی

حسین سروقامت

۹۷۸

سیاستمداری کارکشته، کنار پیش‌سخوان بار نکته‌ها را با دوست خود در میان گذاشت که ناخودآگاه توجه میخانه‌دار را برانگیخت. او گفت:

– ما دار بسم برای کشتن ۱۴ هزار انسان و یک رأس الاغ بر نام‌ریزی می‌کنیم!

سامکار از سر کنج‌کاوی پرسید: «چرا یک رأس الاغ؟» سیاستمدار سسری به علامت پیروزی تکان داد و به همکارش گفت:

– دیدی این بار نیز همان اتفاق افتاد؟ با این روش مطمئن باش احدی به مرگ ۱۴ هزار انسان واکنش نشان نمی‌دهد! این حرفه‌گوی ساده و پیش با افتاده، مبین حقیقت تلخی است که رسانه‌ها به آن دامن می‌زنند!

شگرد رسانه‌ها این است که مسائل جزئی و کم‌اهمیت را مطرح می‌کنند تا مسائل اصلی و مهم را به حاشیه ببرند و توجه مردم را از آنها دور سازند. عجب! سیاستمداران چه حرف‌ها که نمی‌زنند و رسانه‌ها چه کارها که نمی‌کنند…

سلامت

غربالگری هپاتیت B و C برای همه اهداکنندگان خون

به منظور حفظ سلامت خون، تمامی اهداکنندگان خون به صورت اجباری برای عوامل عفونی هپاتیت B و C، ایدز و سیفلیس غربالگری می‌شوند. بداده سلالمقدم، معاون فنی و فناوری‌های نوین سازمان انتقال خون گفت: به منظور حفظ سلامت خون، تمامی اهداکنندگان خون به صورت اجباری برای عوامل عفونی هپاتیت B و C، ایدز و سیفلیس غربالگری می‌شوند. وی با بیان اینکه تمامی اهدای خون در سازمان به صورت داوطلبانه بوده و نخستین قدم در تأمین خون سالم است، اظهار داشت: در این راستا ایران یکی از ۱۰ کشور آسیایی است که موفق به حذف اهدای خون جایگزین شده‌است و مطابق با گزارش سازمان جهانی بهداشت (WHO) ایران از نظر اهدای داوطلبانه خون در سطح کشوری توسعه‌یافته و پر درآمد طبقه‌بندی می‌شود.

معاون فنی و فناوری‌های نوین سازمان انتقال خون گفت: به عنوان یکی دیگر از راهکارهای ارتقای سلامت خون و فرآورده‌های خون، تمامی اهداکنندگان خون طی مصاحبه دقیق و جامع توسط پزشکان ماهر و مجرب سازمان مشاوره می‌شوند و در این مرحله حدود ۲۰ درصد اهداکنندگان مشمول معافیت می‌شوند تا وارد چرخه اهدا و آزمایش غربالگری نشوند. وی تصریح کرد: علاوه بر راهکارهای ذکر شده برای سلامت خون، تمامی اهداکنندگان خون به صورت اجباری برای عوامل عفونی هپاتیت B، هپاتیت C، ایدز و سیفلیس غربالگری می‌شوند و همچنین به صورت انتخابی در هفت استان آزمایش غربالگری HTLV انجام می‌شود.

سالمک مقدم گفت: اکنون سازمان انتقال خون از آخرین و جدیدترین تکنولوژی که بالاترین حساسیت و دقت را در شناسایی ویروس‌های خون دارند، استفاده می‌کنند، با این حال با توجه به اهمیت سلامت خون در سازمان انتقال خون، این سازمان به دنبال استفاده از روش‌های غربالگری مولکولی NAT است و از امسال این موضوع در برنامه‌های خود قرار داده‌است. وی تأکید کرد: آزمایش‌های مولکولی قدرت تشخیص و شناسایی ویروس بسیار بالاتری دارد و ریسک انتقال عوامل عفونی را در خون تقریباً به صفر نزدیک می‌کند.

معاون فنی و فناوری‌های نوین سازمان انتقال خون تأکید کرد: به دلیل همین تمهیدات حیاتی در زمینه سلامت خون در سازمان انتقال خون است که مطابق با گزارش سازمان جهانی بهداشت (WHO) ایران از نظر میزان شیوع مارک‌های ویروسی ایدز، هپاتیت C و هپاتیت B در خون‌های اهدا شده در سطح کشور‌هاى پر درآمد طبقه‌بندی شده‌است.

خبرگزینگانله

■ در پی شکایت ورته و بازمندگان جنایت تروریستی طیس در سال ۱۳۵۹ که در جریان تجاوز نیروهای امریکایی به خاک ایران در عملیات موسوم به «هیجه عقاب» منجر به قتل عام افراد بیگناه شد، شمبه ۵۵ دادگاه حقوقی روابط بین‌الملل تهران (شعبه ویژه رسیدگی کننده به دعای بین‌المللی)، رأی به محکومیت دولت امریکا و پرداخت خسارت مادی، معنوی و تنبیهی در حق خواهان‌های ایسن پرونده صادر کرد. صورتجلسه این رأی، دولت امریکا به خاطر جنایت‌ها صورت گرفته در جریان تجاوز به خاک ایران در صحرای طیس به پرداخت ۴۲۰ میلیون دلار محکوم شد.

■ مدیر کل بیمه‌گری و جذب منابع سازمان بیمه سلامت ایران گفت: یک بند برای اولین بار در قانون برنامه هفتم کشور دیده شده که کلیه افراد فاقد پوشش بیمه، بیمه‌شده سازمان بیمه سلامت ایران محسوب شوند.

■ وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه تعداد مجوزهای استخدای صادره در دو سال دولت جاری معادل هشت سال قبل از آن است، اعلام کرد: امسال مجوز استخدام بیش از ۵۰ هزار معلم جدید داشتیم و ۲۵ هزار نفر از دانشگاه فرهنگیان به بدنه آموزش و پرورش ملحق خواهند شد.

■ مدیر کل دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده‌های سلامت‌محور سازمان غذا و دارو با استناد به اعلام سازمان پزشکی قانونی کشور، بیشترین مسمومیتی‌را که در سال‌های اخیر منجر به مرگ شده‌است، مسمومیت ناشی از مواد مخدر، محرک و الکل دانست.

■ معاون امور فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران با اشاره به ایجاد ۵ هزار ظرفیت در مهدسراها و گرخانه‌های شهرداری تهران از خدمت‌رسانی به افراد بی‌پناه و کارتن خواب‌با شروع فصل سرما خبر داد.

■ رئیس پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران با بیان اینکه دوسوم زنان مبتلا به پوکی استخوان، از ابتلای خود به این بیماری بی‌اطلاع هستند؛ گفت: زنان بالای ۵۰ سال برای سنجش تراکم استخوان به پزشک مراجعه کنند.